

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4172/2559

บริษัทมิตซูบิชิ มอเตอร์ส (ประเทศไทย) จำกัด โจทก์ บริษัทมิตซูบิชิ มอเตอร์ส (ประเทศไทย) จำกัด เจ้าหนี้ นายพิชัย เล่าห์เรณูจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 53, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 130, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 61

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีนี้มีเจ้าหนี้ 13 ราย จำนวนเงินทั้งสิ้น 1,579,969,429.28 บาท จำเลยยื่นคำขอประนอมหนี้ยอมชำระหนี้ที่ศาลมีคำสั่งให้ได้รับชำระหนี้เป็นจำนวนร้อยละ 5 ของหนี้ที่ศาลมีคำสั่งให้ได้รับชำระหนี้ ส่วนหนี้ของเจ้าหนี้มีประกันให้ได้รับชำระหนี้จำนวนร้อยละ 5 ของส่วนที่ขาดจากการบังคับชำระหนี้จากหลักประกันแล้ว โดยกำหนดผ่อนชำระทุก 6 เดือน ให้เสร็จสิ้นภายใน 5 ปี เมื่อพิจารณาทรัพย์สินและรายได้ของจำเลยดังกล่าวแล้ว ไม่น่าเชื่อว่าจำเลยจะมีเงินพอที่จะสามารถชำระหนี้ตามคำขอประนอมหนี้ได้เสร็จสิ้น ทั้งยังไม่พอที่จะรับฟังให้เป็นที่น่าพอใจได้ว่า ไม่ปรากฏว่าจำเลยกระทำความผิดอันเป็นเหตุให้มีโทษทางอาญา ตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 เพราะเจ้าหนี้ยังคงโต้แย้งอยู่ว่าจำเลยกับเจ้าหนี้รายที่ 11 ซึ่งขอรับชำระหนี้จำนวนมากกว่าร้อยละ 82 ของหนี้ที่ขอรับชำระหนี้ทั้งหมดรวมกันก่อนหน้าอันเป็นเท็จในลักษณะเป็นหนี้ที่สมยอมกันโดยไม่มีหนี้อยู่จริง และเจ้าหนี้รายที่ 11 ขอถอนคำขอรับชำระหนี้หลังจากที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ของจำเลยแล้ว พฤติการณ์ตามข้อเท็จจริงเชื่อว่าการประนอมหนี้ของจำเลยกระทำโดยไม่สุจริตเพื่อจะชำระหนี้แก่เจ้าหนี้เพียงร้อยละ 5 และจะได้หลุดพ้นจากการล้มละลายทันทีเมื่อศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ กรณีจึงมีเหตุไม่สมควรที่ศาลจะมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ก่อนล้มละลายของจำเลย ตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 53 (2) และมาตรา 54 วรรคสอง

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลฎีกามีคำพิพากษาให้พิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเด็ดขาดเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2553 ต่อมาเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานวันที่ประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรกเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2554 มีมติพิเศษยอมรับคำขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลายของจำเลย เจ้าหนี้ยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งไม่เห็นชอบด้วยกับคำขอประนอมหนี้ของจำเลย ศาลล้มละลายกลางวินิจฉัยว่า การประนอมหนี้มีข้อความลำดับการใช้หนี้ก่อนหลังตามกฎหมาย เจ้าหนี้ที่เข้าประชุมยอมรับคำขอประนอมหนี้ของจำเลยเป็นมติพิเศษ การขอประนอมหนี้เป็นประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั่วไป มิได้เสียเปรียบและเป็นจำนวนพอสมควร มีกำหนดเวลาแน่นอน ทั้งไม่ปรากฏว่าจำเลยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริตหรือกระทำความผิดที่มีโทษทางอาญาเกี่ยวกับการล้มละลาย มีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ก่อนล้มละลายของจำเลย เจ้าหนี้อุทธรณ์ต่อศาลฎีกาโดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า คดีนี้มีเจ้าหนี้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รวม 13 ราย จำนวนเงินทั้งสิ้น 1,579,969,429.28 บาท เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2554 จำเลยยื่นคำขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลายความว่า จำเลยยอมชำระค่าใช้จ่ายและหนี้สินตามพระราชบัญญัติล้มละลายพ.ศ.2483 มาตรา 130 (1) ถึง (6) โดยเต็ม

จำนวนและในทันทีเมื่อศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ และยอมชำระหนี้ที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ได้รับชำระหนี้แล้วเป็นจำนวนร้อยละ 5 ของหนี้ที่ศาลมีคำสั่งให้ได้รับชำระหนี้ ส่วนหนี้ของเจ้าหนี้มีประกันให้ได้รับชำระหนี้จำนวนร้อยละ 5 ของส่วนที่ขาดจากการบังคับชำระหนี้จากหลักประกันแล้วโดยกำหนดผ่อนชำระทุก 6 เดือน ให้เสร็จสิ้นภายใน 5 ปี นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของเจ้าหนี้ว่า กรณีมีเหตุไม่สมควรที่ศาลจะมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ก่อนล้มละลายของจำเลยหรือไม่ เห็นว่า เมื่อพิจารณาทรัพย์สินและรายได้ของจำเลยดังกล่าวแล้วไม่น่าเชื่อว่าจำเลยจะมีเงินพอที่จะสามารถชำระหนี้ตามคำขอประนอมหนี้ได้เสร็จสิ้น ส่วนที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานความประพฤติของจำเลยว่า ทางสอบสวนของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ปรากฏว่าจำเลยกระทำความผิดอันเป็นเหตุให้มีโทษทางอาญาตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 นั้น ก็ยังไม่พอที่จะรับฟังให้เป็นแน่นอนเช่นนั้นได้เพราะเจ้าหนี้ยังคงโต้แย้งอยู่ว่าจำเลยกับเจ้าหนี้รายที่ 11 ซึ่งขอรับชำระหนี้จำนวนมากกว่าร้อยละ 82 ของหนี้ที่ขอรับชำระหนี้ทั้งหมดร่วมกันก่อหนี้อันเป็นเท็จในลักษณะเป็นหนี้ที่สมยอมกันโดยไม่มีหนี้จริง ประกอบกับตามคำร้องของทนายจำเลยฉบับลงวันที่ 5 กันยายน 2556 ได้ความว่า เจ้าหนี้รายที่ 11 ขอถอนคำขอรับชำระหนี้ โดยอ้างว่าได้รับชำระหนี้จากญาติของจำเลยเป็นที่พอใจแล้วและเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำสั่งอนุญาตเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2556 ตามสำเนาคำร้องของเจ้าหนี้รายที่ 11 ที่แนบมา จึงเป็นข้อพิรุธน่าสงสัยว่ามีการก่อหนี้และชำระหนี้กันจริงตามที่เจ้าหนี้รายที่ 11 อ้างหรือไม่ และเป็นจำนวนเงินเพียงใด เพราะจำเลยเบิกความขึ้นไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผยว่ามีหนี้สินทั้งหมดเพียงประมาณ 200,000,000 บาท และเจ้าหนี้รายนี้ได้ขอถอนคำขอรับชำระหนี้ภายหลังจากที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ของจำเลยแล้ว ซึ่งอยู่ในช่วงที่จำเลยสามารถผ่อนชำระหนี้ตามคำขอประนอมหนี้ได้ ทั้งการที่ญาติของจำเลยชำระหนี้แทนจำเลยก็เชื่อว่าจำเลยมีส่วนร่วมเจรจาและตกลง จึงเป็นช่องทางที่ทำให้เจ้าหนี้แต่ละรายได้รับชำระหนี้ไม่เท่าเทียมกันและเกิดการได้เปรียบเสียเปรียบกันระหว่างเจ้าหนี้ที่ได้รับชำระหนี้ตามคำขอประนอมหนี้กับเจ้าหนี้ที่ได้รับชำระหนี้ภายนอกซึ่งศาลไม่อาจรับรู้หรือตรวจสอบได้ พฤติการณ์ตามข้อเท็จจริงดังกล่าวเชื่อว่าการประนอมหนี้ของจำเลยกระทำโดยไม่สุจริตเพื่อจะชำระหนี้แก่เจ้าหนี้เพียงร้อยละ 5 และจะได้หลุดพ้นจากการล้มละลายทันทีเมื่อศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ กรณีจึงมีเหตุไม่สมควรที่ศาลจะมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ก่อนล้มละลายของจำเลย ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 53 (2) และมาตรา 54 วรรคสอง ที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งมานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของเจ้าหนี้ฟังขึ้น เมื่อศาลฎีกาไม่เห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ก่อนล้มละลายของจำเลย จึงต้องพิพากษาให้จำเลยเป็นบุคคลล้มละลายต่อไปตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 61 พิพากษากลับว่า ไม่เห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ก่อนล้มละลายของจำเลยและพิพากษาให้จำเลยเป็นบุคคลล้มละลาย ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 61 ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นนี้ให้เป็นพับ

องค์คณะ

จินดา ปิ่นทะโชติ · ทศนีย์ จันสัจจัย ธรรมเกณท์ · ธนาพนธ์ ชวรุ่ง

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/4172/2559>